

Nu har man, ſynes det, ment, at der var det Dilemma, enten at lade Regjeringen ſidde, hvor den er højt faſt, eller at maatte falde over Folkethinget, tvinge Folkethinget til at give efter, og ſaa har man valgt det Sidſte. Men det forekomme mig, at naar man gaar den Vej at ville tvinge Folkethinget til at give efter, ſaa er man kommen ind paa en Vej, ſom er for farlig, for dyr i Forhold til den Pris, der ſkal vindes, nemlig at dække over den viſtnoget noget hazarderede Politit, ſom Regjeringen iſjor inaugurerede ved at reiſe Strid paa de Punkter. Folkethinget maa, ſom Sagen nu ſtaaer, hørde den Ret, ſom ſelv fra vore Modſtanderes Side er erkjendt at være Betingeſen for at kunne tale om Rigeberettigheſe: Det er Retten til at negte. Jeg paaſtaar ikke, at Paaſtanden om Rigeberettigheſe er rigtig — det vil jeg dog tilføie, for at man ikke ſiden ſkal ſige, at jeg ogſaa taler om Rigeberettigheſe. Jeg taler ſlet ikke her om denne Theori; men jeg ſiger, at det er erkjendt af vore Modſtandere, at Hævdveſen af Retten til at negte Bevillinger er den uſravigelige Betingeſe for, at et Thing kan hørde ſin Rigeberettigheſe. Og hvorledes mener man, at denne Strid, der er reiſt af Regjeringen, ſkal kunne løſes paa anden Maade med Bevareſen af vor Rigeberettigheſe end derved, at man erkjender vor Ret til at negte Bevillinger? Mere forlange vi ikke, end at man ſkal erkjende denne vor Ret. Man maa erindre, at naar en Strid ſom denne ſkal løſes, kan man, efterat det er kommet ſaa vidt ſom nu, ikke løſe den paa anden Maade end ved at lade Alt gaa efter Rettens ſtrenge Fordringer, ved at gaa til den yderſte Grændſe af Retten. Det er det Standpunkt, hvorpaa vi have ſtillet os. — Med Henſyn til de andre Bevillingsſpørgsmaal, der ere reiſte paa denne Finantslov, have vi fulgt det Exempel, ſom jo ogſaa er blevet givet fra anden Side — det ſkal jeg villig indrømme, — at gjøre ſaa lidt ud af dem ſom muligt; men med Henſyn til de tre rene Bevillingsforbud have vi allerede ved 2den Behandling klart og tydelig ſagt og ved 3die Behandling, da der yttrede ſig den mindſte Tvivl, gjentaget, at fra diſſe Fordringer kan Folkethinget ikke vige, thi det drier ſig ikke her hverken om diſſe Spørgsmaals Betydning eller om alle de ſtore konſtitutionelle Spørgsmaal, ſom man har ſøgt at ville lægge ind i den konſtitutionelle Strid, for at faae den puſtet op; men det dreier ſig udelukkende om, hvorvidt Folkethinget i Fremtiden ſkal kunne hørde ſin Stilling ſom en Faktor, der blot har noget at betyde paa Lovgivningsomraadet og ſærlig paa Bevillingsomraadet. Jeg vilde ønske, at man vilde, endnu medens Tid er, alvorlig lægge ſig dette paa Sinde og tro, at naar vi i dette Thing tale meget rolig om diſſe Ting og have viiſt en høi Grad af Laalmodighed gennem alle diſſe Forhandlinger, ſaa er det ikke, fordi Folkethinget føler nogen ſærlig

Angſt for, hvad der maatte komme, men ſimpelt hen fordi vi vide, hvor alvorlig en ſaadan Stilling kan blive, ikke alene for os, men ogſaa for andre Faktorer i Landet. Vi føle vort Anſvar, men vort Anſvar kan ialtfald ikke forpligte os til at gaa længere, end vi kunne gaa, uden at opgive den Ret, ſom det er vor Pligt at hørde ſom Repræſentanter for den Befolkning, der har ſendt os. Vi ſtaa her paa den yderſte Grændſe af, hvad vi kunne give efter paa med Henſyn til de tre Forlangender, ſom jeg her idag gjentagende har præciſeret udgjøre ſaa ringe Bevillingsſpørgsmaal. Gaa vi et Skridt videre, ſaa handle vi ikke blot imod det Mandat, ſom nu igjennem to Opløſninger er givet Folkethinget, men imod, hvad der er vor Pligt at gjøre overfor den Forfatning, vi ſkulle forſvare, og en ſaadan Eſtergivnehed fra Folkethingets Side vilde føre til Konſequentſer, ſom ikke blot for dette Thing, men for hele den politiſke Forhandling i Fremtiden og for det andet Thing vilde være af en ſkjæbneſvanger Natur. Jeg beder de Herrer ſelv tænke over, hvorledes den politiſke Forhandling i Fremtiden vilde blive ført, naar den Sætning først var ſtillet op, at i et Fællesudvalg ſkal man blive enig, og at den, der i et Fællesudvalg forlangte Noget, ſkulde have Noget deraf, og at, ſik han ikke idetmindſte det, ſaa ſkulde Regjeringen have Lov til at gjøre, hvad det ſkulde være, ſaa kom man ud i det „tomme Rum“, ſaa kom der „førgelige Eventualiteter“. Sæt, at Folkethinget gif ind paa denne Betragtningſmaade, hvor vilde da ikke blot Flertallets, men Thingets hele Ret være? En Regjering er ſaa klog ſom Menneſter i Almindelighed, og naar nu en Regjering havde ſet, at det kunde gaa, hvad var da rimeligere, end at den ſtillede op Fordringer, ſaa ſtore, at der kunde være lidt til at ſtaa af paa. Saa vilde Folkethinget være pligtigt at gaa ind paa, hvad Regjeringen vilde; men, hvad betød ſaa det Bevillingsmyndighed? Og derſom Tidene engang ſtiftede — det kan jo tænkes — vilde den ſamme Behandling blive Landſthinget tilbed. Hvad vilde det blive for en Forhandling her i finantiſke Spørgsmaal, hvilken umoralſk, uſand Forhandling vilde det blive? Det vilde blive ren Dumbug, en Forhandling paa hvantsvis. Efterhaanden vilde man komme til at negte os at ſige, hvad man mente, blot fordi man vilde lave det Hele tilrette i dette Fællesudvalg, hvor det ſkulde afgjøres? Nei, mine Herrer, den Vej, ſom man vil tvinge os ind paa, er ikke blot ſtridende mod vor Ret, men ogſaa ſtridende mod begge Rigsdagens Uſbelingers Ret; den er tillige ſtridende mod al ſund politiſk Moral, og den vil føre til Liſtande, der ikke blot ere i Strid med Forfatningens Ord, men ogſaa med dens Grundtanke. Den vil føre til Liſtande, ſom næſten ere værre, ja ſom ubetinget ere værre end diſſe førgelige Eventualiteter: tomme Rum o. ſ. v. Jeg forſtaar meget godt, at det kan være i Re-